

Kittilän kunnan kotoutumisohjelma 2024-2026

Sisällys

Alkusanat.....	2
KOTOAUTUMISTA TUKEVAT TOIMET	3
Valtakunnalliset tietolähteet	3
Paikallinen ja alueellinen kotoutumistoiminta	4
Alkukartoitus ja palvelutarpeenarvointi	5
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio	6
Tulkkipalvelut.....	6
KUNNAN JA MUIDEN TOIMIJOIDEN PALVELUT KUNNASSA ASUVILLE	7
Varhaiskasvatus	7
Perusopetus	7
Liikuntapalvelut.....	8
Kulttuuripalvelut	8
Kirjastopalvelut	8
Nuorisopalvelut.....	9
Revontuli-opisto.....	9
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut.....	9
Sosiaali- ja terveystalvelut.....	9
Asuminen Kittilässä.....	10
Työ, yrittäminen ja elinkeinot.....	10
Kittilän seurakunta	10
Maistraatti.....	10
Kolmas sektori.....	11
KOTOAUTUMISOHJELMAN SEURANTA JA PÄIVITYS	11

Alkusanat

Kittilä on vireä lappilainen kunta napapiirin pohjoispuolella. Suomen suurin ympärivuotinen vapaa-ajan keskus Levi ja Euroopan suurimpiin kuuluva kultakaivos Agnico-Eagle Finland ovat keskeisiä tekijöitä paikkakunnan elinkeinoelämän kehittymisessä ja työpaikkatarjonnassa. Kasvava kunta tarjoaa hyvän ympäristön asukkaille, yrityksille ja matkailijoille. Suurimmat toimialat ovat matkailuala ja kaivannaisala. Näiden lisäksi merkittäviä toimialoja alueella ovat kuljetus, rakentaminen, kauppa ja palvelut sekä poro-, maa- ja metsätalous. Yritykset ovat keskittyneet Kittilän ja Levin keskustan tuntumaan, mutta myös muissa kylissä on huomattavasti yrityksiä. Kittilässä on väkilukuun suhteutettuna paljon yrityksiä, yritystiheys on Suomen korkeimpia. Yksinyrittäjien ja perheyriyten lukumäärä on huomattavan suuri koko kunnan yrityskannasta. Kansainvälisyys on merkittävässä roolissa Kittilässä, jossa yritysten kasvu rakentuu osittain alueen ulkopuolelta tulevan kysynnän varaan.

Oleskeluoikeuden saaneet ja kuntaan muuttaneet maahanmuuttajataustaiset henkilöt ovat oikeutettuja kunnan palveluihin yhdenvertaisesti muihin kuntalaisiin nähden. Kunnan on huolehdittava, että kunnan palvelut ovat järjestetty siten, että eri taustoilla olevat kuntalaiset saavat elämäntilanteeseensa nähden tarpeelliset palvelut jokapäiväisen elämisen tueksi. Palveluilla tarkoitetaan laajan kuntaekosysteemin ja yhteistyökumppanien palveluja; asumista, opiskelua, työllistymistä, yrittäjyyttä, lasten päivähoitoa ja kouluja, nuorisotyötä, vapaa-ajan palveluita sekä muuta arjen sujuvuutta. Kotoutuminen kuntaan tarkoittaa osallisuutta, osallistumista ja riittävän hyvän elämän peruslähtökohtien täyttymistä.

Kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että sen palvelut sopivat myös maahanmuuttajille kattaen koko ihmisen elinkaaren. Kotoutumista edistävää työtä tehdään siis kaikissa kunnan järjestämässä palveluissa ja usein käytännön työ tapahtuu arjen kohtaamisissa. Kotoutumista tapahtuu siellä, missä ihminen elää jokapäiväistä elämäänsä. Kunnan kotoutumistyön tehtävänä on tukea maahanmuuttajan kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Työn tavoitteina on tukea maahanmuuttajan itsenäistä selviytymistä, toimintakykyä, osallisuutta ja ehkäistä syrjäytymistä.

Lapin maahanmuuttostrategia 2030 + mukaan Lapin yhteisen maahanmuuttostrategian tähtäin on se, että Lappi on koti kaikille. Kittilän kunnan kotoutumishjelma, kuten Lapin maahanmuuttostrategiakaan, ei erittele eri syin maahan muuttaneita. Maahanmuuton perusteena voi olla niin työ-, koulutus-, tai perheperuste kuin kansainvälisen ja tilapäisen suojelun tarve tai turvapaikka. Onnistunut kotoutumisen tukeminen vaatii palveluiden yhdyspinnan toimivuutta niin kunnan omassa poikkihallinnollisessa yhteistyössä kuin palvelujärjestelmien yhteensopivuutta ja yhteistyötä muun julkisen sektorin, yksityisen sektorin ja kolmannen sektorin toimijoiden kesken. Kotoutumishjelmaa laadittaessa on tiedossa, että kotoutumista ohjaava lainsäädäntöuudistus ja KOTO24-uudistus ovat käsillä. Kotoutumishjelman sisällöstä ja kotoutumisesta säädetään laissa kotoutumisen edistämisestä (681/2023). Kyseisellä lailla kumotaan kotoutumisen edistämisestä annettu laki (1386/2010). Kittilän kunnan ensimmäinen kotoutumishjelma on laadittu vuonna 2014 ja sitä on päivitetty vuonna 2016. Kotoutumishjelma 2024-2026 on laadittu sivistystoimen ja yleishallinnon välisenä poikkihallinnollisena yhteistyönä.

***”Lappi on koti
kaikille!” Lapin
maahanmuutto-
strategia 2030+***

KOTOUTUMISTA TUKEVAT TOIMET

Valtakunnalliset tietolähteet

Kotouttamislaki (2010/1386) edellyttää, että maahanmuuttajalle annetaan tietoa hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan suomalaisessa työelämässä ja yhteiskunnassa. Tervetuloa Suomeen -opas on kotouttamislain mukainen tietopaketti suomalaisesta yhteiskunnasta. Opas on saatavilla sähköisenä viidellätoista eri kielellä. Lisäksi on saatavilla pienempi Tervetuloa Suomeen- esite. Opasta jakavat Digi- ja väestötietovirasto (maistraatit), Maahanmuuttovirasto ja Suomen lähetystöt. Opas tai esite annetaan viranomaisen toimesta oleskeluluvan tiedoksiannon, oleskeluoikeuden rekisteröinnin, oleskelukortin myöntämisen tai kotikunta- ja väestötietojen rekisteröinnin yhteydessä. Muut viranomaiset ja toimijat voivat tilata maksutta asiakkailleen postikortin kokoisia mainoksia, jotka ohjaavat lukemaan opasta sähköisesti työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilta. [Tervetuloa Suomeen -opas on kotouttamislain mukainen tietopaketti - Työ- ja elinkeinoministeriön verkkopalvelu \(tem.fi\)](#)

Työskentely Suomessa -esitteessä kerrotaan Suomessa noudatettavista työehdoista ja neuvotaan, kuinka työntekijän tulee toimia esimerkiksi jouduttuaan hyväksikäytön kohteeksi. Lisäksi esitteessä on linkkejä työntekijöitä auttaviin tahoihin. Kyseinen esite on julkaistu 24 eri kielellä ja ne löytyvät myös työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilta. [Työskentely Suomessa - Työ- ja elinkeinoministeriön verkkopalvelu \(tem.fi\)](#)

Työlainsäädäntöesitteistä saa laajasti tietoa suomalaisia työmarkkinoita ohjaavasta lainsäädännöstä. Esitteet löytyvät myös työ- ja elinkeinoministeriön sivuilta ja ne ovat saatavilla suomen lisäksi ruotsin ja englannin kielellä. [Työlainsäädäntöesitteet - Työ- ja elinkeinoministeriön verkkopalvelu \(tem.fi\)](#)

InfoFinland-sivustolta löytyy kattavasti tietoa työpaikoista, opiskelusta, oleskeluluvista, asumisesta ja jokapäiväisestä elämästä Suomesta. Sivusto on käytettävissä kahdellatoista eri kielellä ja löytyy osoitteesta [Sinun oppaasi Suomessa \(infofinland.fi\)](#).

Kotoutumisen osaamiskeskus ylläpitää työ- ja elinkeinoministeriön verkkopalvelua kotoutuminen.fi. Verkkopalvelu on suunnattu työssään maahan muuttaneita kohtaaville, kotoutumisen edistämisen ja pakolaisten vastaanoton toimijoille. Sivustolta saa laajasti tietoa eri maahanmuuttajaryhmien kanssa toimimisesta, julkisen sektorin toimijoiden rooleista, palveluista yms. [Etusivu | Kotoutuminen](#)

Talent Boost -sivusto on valtionhallinnon ylläpitämä sivusto, jolla toteutetaan kansallista Talent Boost -ohjelmaa, jonka tarkoituksena on edistää kansainvälisten osaajien houkuttelua, maahanmuuttoa ja Suomeen juurtumista. Sivusto tarjoaa tietoa ohjelman tavoitteista, toimijoista sekä nostaa esiin erilaisia toimintakäytäntöjä. [Etusivu | Talentboost](#)

Work in Finland -sivusto on Suomen virallinen sivusto kotimaisille yrityksille ja kansainvälisille osaajille. Sivuston on luonut julkisen sektorin toimijoiden koalitio ja se on osa edellä mainittua Talent Boost -ohjelmaa. [Work in Finland](#)

Työmarkkinatori-sivustolla on Work in Lapland -sivusto, jonka kautta on saatavilla tietoa työskentelymahdollisuuksista Lapin maakunnassa. [Work in Lapland - Lappi teemasivu - Työmarkkinatori \(tyomarkkinatori.fi\)](#). Lisäksi tietoa Lapissa työskentelystä löytyy Lapland.fi- sivustolta [Lapland - Above Ordinary](#) sekä Euroopan komission EURES- sivustolta (network of European Employment Services) [EURES - European Job Days | EURES - European Job Days](#).

Paikallinen ja alueellinen kotoutumistoiminta

Kunnassa kotoutumisen edistämisen tavoitteena on tukea paikallisesti kansainvälisyyttä, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä edistää myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien välillä. Kotoutumishjelman tavoitteena on edistää kotoutumista ja monialaista yhteistyötä. Paikallistason kotoutumishjelman on perusteltua noudattaa valtion kotoutumishjelman antamia raameja sekä Lapin alueellista maahanmuuttostrategiaa. Laki kotoutumisen edistämisestä säätää eri toimijoiden vastuista ja velvollisuuksista kotoutumisen edistämiseksi. Julkisen sektorin, valtion, kunnan ja hyvinvointialueen, vastuut, velvollisuudet ja oikeudet on eritelty toimintaa ohjaavassa lainsäädännössä.

Yhteiskunnallisten rakenneuudistusten myötä sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle vuodenvaihteessa 2023 ja TE-palvelut siirtyvät kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025 alkaen. Kittilä on osa ja toimii vastuukuntana Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueella. Kittilä kuuluu Lapin hyvinvointialueen pohjoiseen sote-alueeseen, johon myös muut Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen kunnat kuuluvat. Kotoutumishjelma on mahdollista tulevaisuudessa toteuttaa joko kunnallisena tai seudullisena kokonaisuutena. Yhteiskunnallisten rakenneuudistusten keskellä on erityisen tärkeää rakentaa poikkihallinnollinen yhteistyö eri toimijoiden välillä, jotta matalan kynnyksen yhteistyö kehittyisi rakenteelliseksi ja kattaisi koko kuntaekosysteemin toimijat. Yhteistyössä on myös toimintaa tukeva synergia-etu, jonka myötä resurssiviisas toimintamalli on mahdollista toteuttaa myös kotoutumisen palvelukokonaisuudessa.

Kittilän kunnan alueella toteutuva maahanmuutto on yleisesti työperusteista. Kunnan alueella ei ole vastaanottokeskustoimintaa eikä myöskään vuosiin ole toteutunut kuntapaikkaperusteinen humanitäärinen maahanmuutto. Lapissa humanitäärinen maahanmuutto on kohdistunut ensisijaisesti keskuskaupunkeihin eli Rovaniemelle ja Kemi-Tornion seutukuntaan. Rovaniemellä sijaitsee Suomen Punaisen Ristin ylläpitämä vastaanottokeskus. Lapissa toimii MAKO-verkostot (maahanmuutto- ja kotouttamistoimijat) Rovaniemellä ja Meri-Lapissa. Lisäksi Lapin maakunnassa toimii kotoutumista edistäviä kolmannen sektorin toimijoita kuten SPR Lapin piiri, Rovalan Settlementti ry, Toivola-Luotolan Settlementti ry, Arktiset maahanmuuttajat ja Misters ry. Paikallistason toimijan tulee olla tietoinen alueellisista toimijoista, joilta voi tarvittaessa kysyä neuvoa ja ohjausta kotoutumisen kysymyksiin ja joiden toimintaa kotoutuja voi halutessaan integroitua.

Kittilään muuttavalle löytyy tietoa kunnasta ja kunnan palveluista osoitteessa [Muuttajalle | Kittilä \(kittila.fi\)](#). Kittilän kunnan verkkosivuilta löytyy myös yhteystiedot kunnan eri toimialoille sekä viran- ja toimenhaltijoille. Kittilän kuntastrategian 2018-2025 mukaisesti, kunnan tehtävä on vaalia kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa. Arvoitamme on luonto, inhimillisyys, vieraanvaraisuus sekä edelläkävijyys. Näiden kunnan toimintaa ohjaavien peruseriaatteiden mukaisesti palvelemme kaikkia Kittilän kunnassa asuvia ihmisiä.

Alkukartoitus ja palvelutarpeenarviointi

Työ- ja elinkeinotoimisto (1.1.2025 alkaen Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue), kunta ja/tai hyvinvointialue käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle lain kotouttamisen edistämiseksi mukaisesti joko yhdessä tai erikseen. Alkukartoitukseen on oikeutettu maahanmuuttaja;

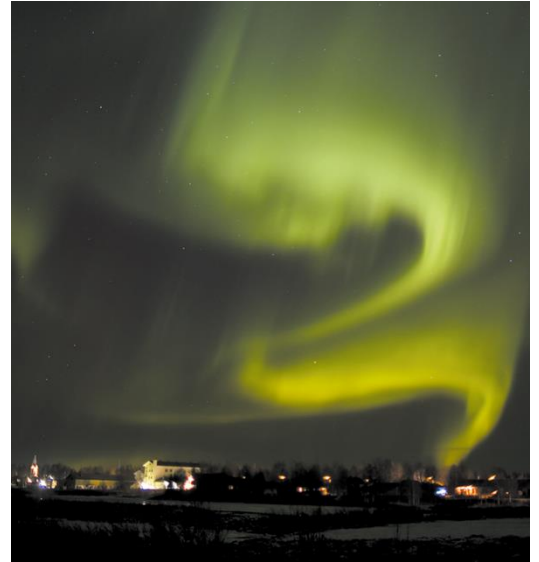
- joka on työtön ja rekisteröity työnhakijaksi TE-toimistoon
- joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea
- joka saa kansainvälistä suojelua, on otettu Suomeen humanitäärisin perustein tai kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi
- joka saa lasten kotihoidontukea
- joka itse pyytää arviointia tai hänestä tehdään lain kotouttamisen edistämiseksi (681/2023) 9 §:n mukainen yhteydenotto.

Alkukartoitus ja palvelutarpeenarviointi laaditaan vähintään siinä laajuudessa mitä lainsäätäjä edellyttää. Tarkoituksenmukaista on, että viranomaistoiminnalla tuetaan henkilön integroitumista osaksi yhteiskuntaa ja oman paikan löytymistä osana yhteisöllistä Kittilää. Monialaiseen osaamisen ja kotoutumisen palveluntarpeeseen tulee viipymättä ohjata henkilöt, jotka täyttävät lain kotouttamisen edistämiseksi (681/2023) 15 §:n kriteerit tai ovat muutoin haavoittuvassa asemassa ja/tai viranomaisarvioissa heidän nähdään hyötyvän monialaisesta palvelusta. Monialainen palvelu toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa lainsäätäjän asettaman velvoitteen mukaisesti. Palvelutarpeenarvioinnin jälkeen henkilöille laaditaan kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma lain kotouttamisen edistämiseksi (681/2023) 16-24 §:n mukaisesti.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

Kotoutujan on tärkeää saada mahdollisimman pian Suomeen ja kuntaan saapumisen jälkeen tietoa yhteiskunnasta, Suomessa asumisesta, elämisestä ja työskentelemisestä, suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta ja yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista. Lain kotoutumisen edistämisestä (681/2023) 25 §:n mukaan kunnan on järjestettävä mahdollisuuksien mukaan yhteiskuntaorientaatio kotoutuja-asiakkaan äidinkielellä tai muutoin hyvin osaamalla kielellä. Yhteiskuntaorientaatio voidaan järjestää itse tai sen voi toteuttaa palveluntuottaja. Kittilässä yhteiskuntaorientaation kulloistakin toteuttamismuotoa harkitessa huomioidaan kuntaan sijoittuneiden palveluntarve ja muuttaneiden lukumäärä. Orientaation toteuttamisessa voidaan hyödyntää Lapin muiden kuntien palveluita, kolmannen sektorin toimijoiden palveluita, etäyhteyksiä tai ne voidaan toteuttaa omana tai kuntien yhteisenä palveluna. Alueellinen toteuttaminen voi olla perusteltua myös siitä näkökulmasta, että kotoutuja-asiakas voisi kohdata muita kotimaastaan muuttaneita muissa kunnissa asuvia kotoutuja-asiakkaita. Verkostoituminen ja yhteistyö kuntien kesken voi auttaa kotoutuja-asiakasta kotoutumisessa. Tärkeää on myös, että kotoutuja-asiakas saa luontevia kontakteja muihin kuntalaisiin. Tämän vuoksi osallistuminen kielikoulutukseen on olennaisen tärkeää. Vapaa-ajan toimintoihin osallistuminen luo luontevan kentän kielen käyttämiselle.

Kielikoulutusta Kittilässä on saatavilla Revontuli-opistosta. Kotoutuja-asiakas on yhdenvertaisesti oikeutettu samoihin palveluihin kuin kaikki muutkin kunnassa asuvat. Asiakas voi hakeutua opiskelemaan ammattiin itsenäisesti tai hän voi pyytää hakemiseen apua esimerkiksi kunnan hyvinvointi- tai työllisyyspalveluista. Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen palvelut ovat kotoutuja-asiakkaan käytettävissä, kun hän on palveluiden piirissä ja palveluiden nähdään vastaavan palveluntarpeeseen. Tarvittaessa ja perustellusti Kittilän kunnassa räätälöidään kotoutuja-asiakkaalle kotoutumiskoulutus lain kotoutumisen edistämisestä (681/2023) 27 §:n mukaisesti. Kotoutumiskoulutuksen tavoitteena on aina kotoutuja-asiakkaan integroituminen osaksi yhteiskuntaa ja siten toteuttaminen räätälöitynä on viimesijaista. Yhteisöllisyys, sosiaalinen kanssakäyminen ja luontevat vuorovaikutussuhteet tukevat kielen oppimisen lisäksi myös yhteiskuntaorientaatiota sekä asuinkuntaan kotiutumista. Kotoutuja-asiakkaalla on oikeus Lapin hyvinvointialueen palveluihin yhdenvertaisesti muiden kuntalaisten kanssa.

Tulkkipalvelut

Lain kotoutumisen edistämisestä (681/2023) 6§:n mukaisesti kotoutuja-asiakkaan tulkkipalveluihin sovelletaan hallintolain (434/2003) 26 §:n säännöstä. Hallintolain 26 §:n mukaisesti viranomaisen on järjestettävä tulkitseminen ja kääntäminen asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta, jos

esim. romani- tai viittomakieltä taikka muuta kieltä käyttävä asianosainen ei osaa viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä tai asianosainen ei vammaisuuden tai sairauden perusteella voi tulla ymmärretyksi. Asiaa voidaan hallintolain 26 §:n mukaisesti tulkita tai kääntää sellaiselle kielelle, jota asianosaisen voidaan todeta asian laatuun nähden riittävästi ymmärtävän.

Kittilän kunnassa on mahdollista saada asiantuntevaa palvelua viranomaisessa suomen, englannin ja ruotsin kielellä. Edellä kuvatuissa tilanteissa tarpeen niin vaatiessa tulkkipalvelut tilataan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

KUNNAN JA MUIDEN TOIMIJOIDEN PALVELUT KUNNASSA ASUVILLE

Varhaiskasvatus

Yhä voimistuvan matkailuelinkeinon ja kaivosteollisuuden myötä Kittilään asettuu yhä enemmän eri kieli- ja kulttuuritaustaisia perheitä, ja tämä näkyy myös Kittilän varhaiskasvatuksessa eri kulttuuri- ja kielitaustojen määrän kasvamisena. Varhaiskasvatuksella on merkittävä rooli maahanmuuttajataustaisten perheiden kotoutumisessa ja heidän elämänlaatussa ja tulevaisuutensa rakentumisessa, sillä varhaiskasvatus on usein ensimmäisiä mahdollisuuksia tutustua suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Osallistuminen paikalliseen varhaiskasvatukseen tukee eri kielitaustaisten lasten tasapainoista kehitystä ja integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä edistää heidän suomen kielen taitonsa kehittymistä.

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten varhaiskasvatus toteutetaan muun varhaiskasvatuksen yhteydessä siten, että lapset sijoittuvat osaksi päiväkotiryhmien toimintaa alusta alkaen. Ryhmiin sijoittelussa otetaan kuitenkin huomioon varhaiskasvatuksen henkilöstön kielitaito, jolla pyritään edistämään sitä, että lapsella olisi ryhmässä aikuinen, joka osaa hänen äidinkieltään ja pystyy näin osaltaan tarvittaessa toimimaan lapsen tukena kielellisten tai kulttuuristen haasteiden kohdatessa. Toiminnassa kiinnitetään huomiota yhdessä tekemiseen ja hyvän, yhteisöllisen ilmapiirin luomiseen ja vahvistamiseen sekä erityisesti lapsen ryhmän jäsenyyteen.

Monikulttuurinen päivähoito –käsikirja ja S2-opetus – Menetelmiä lapsen suomen kielen oppimisen tukemiseen –käsikirja ovat konkreettisia työvälineitä Kittilän varhaiskasvatuksen henkilökunnalle. Tarvittaessa käytetään tulkkipalveluja puhelimitse.

Perusopetus

Perusopetukseen siirryttäessä kunnassa on valmiudet tarvittaessa järjestää valmistavaa opetusta. Perusopetukseen valmistavaa opetusta voivat saada kaikki peruskouluikäiset vieraskieliset maahanmuuttajat ja maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret. On tärkeää, että kotoutumisen käynnistämiseksi maahanmuuttajat pääsevät mahdollisimman nopeasti koulutuspalvelujen piiriin. Valmistava opetus edistää kotoutumista, kielitaitoa ja oppiaineiden sisältöjen ja termien omaksumista. Opetuksen tavoitteena on suomen kielen taidon ja oppimisvalmiuksien kehittäminen perusopetukseen

riittäviksi. Valmistavan opetuksen järjestäminen nojaa perusopetuslakiin, ja pohjana opetukselle toimii Kittilän perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma.

Maahanmuuttajaoppilaat käyvät koulua asuinalueellaan ikä- ja/tai taitotasoaan vastaavalla luokka-asteella. Koululainsäädännön ja opetussuunnitelmien mukaiset opetuksen ja koulutuksen yleiset tavoitteet koskevat kaikkia oppilaita. Maahanmuuttajille tarjotaan samat koululaitoksen palvelut kuin suomalaisille oppilaille. Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia, kulttuurisesta tai kielellisestä taustasta riippumatta. Perusopetus tuottaa kaikille jatko-opintokelpoisuuden. Opetus, oppimateriaali sekä työvälineet ovat maksuttomia.

Kontaktit suomalaisten lasten ja nuorten kanssa ovat tärkeitä maahanmuuttajalapsen tai –nuoren kotoutumisessa. Lasta ja nuorta kannustetaan harrastuksiin ja erilaisiin vapaa-ajantoimintoihin yhdessä kantasuomalaisten lasten ja nuorten kanssa. Koulun on puututtava kaikkiin rasismin muotoihin, esimerkiksi kiusaamiseen, syrjintään, ryhmästä poissulkemiseen, haukkumiseen ja nimittelyyn. Koulu pitää esillä monikulttuurisuutta ja edistää kansainvälisyyttä monin tavoin. Kotoutumisen helpottamiseksi toimenpiteitä kohdennetaan tarvittaessa mm. seuraavasti: maahanmuuttajaoppilaat huomioidaan opetussuunnitelmissa, järjestetään henkilöstölle koulutusta, käytetään tehokkaasti esim. tukioppilastoimintaa, korostetaan erilaisuuden hyväksymistä ja suvaitsevaisuuden edistämistä, havaittuihin epäkohtiin puututaan välittömästi ja tehdään yhteistyötä laajalla rintamalla eri tahojen kanssa.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut koordinoi Kittilän kunnan sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen käyttöä. Kunta tarjoaa monipuolisesti liikuntamahdollisuuksia kaikenikäisille ihmisille. Liikuntapalvelut tekee yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen ja yhdistysten kanssa lasten, nuorten ja aikuisten liikuttamiseksi.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut huolehtii paikallisen kulttuuritoiminnan edistämisestä, tukemisesta ja järjestämisestä. Tehtävää toteutetaan yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien, kulttuurijärjestöjen ja –yhteisöjen, yritysten sekä eri kuntien ja toimijoiden kanssa. Kulttuuripalvelut järjestää tapahtumia ja tilaisuuksia monipuolisesti eri kohderyhmille.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalveluilla on tärkeä sivistystehtävä ja kirjaston kautta voi tutustua suomalaiseen kulttuuriin. Lisäksi kirjasto tarjoaa maksuttoman pääsyn internetiin, sähköiseen asiointiin sekä digitaalisiin sisältöihin kuten ulkomaisiin sanoma- ja aikakauslehtiin. Kirjaston kokoelmaan kuuluu jonkin verran vieraskielistä kirjallisuutta, sanakirjoja sekä suomen kielen oppikirjoja. Tarvittaessa aineistoa voidaan tilata kaukopalveluna.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut tuottavat palvelua kaikille Kittilän alueella asuville nuorille. Nuorisotoiminnan suunnittelussa huomioidaan nuorten tarpeet ja nuorten yksilölliset erityispiirteet, jotka voivat tuoda haasteita esim. sääntöjen noudattamiseen tai porukkaan sopeutumiseen. Nuorisopalvelujen toimenpiteillä pyritään käytännönläheisesti kaikista taustoista tulevien nuorten välisen vuorovaikutuksen ja yhteistoiminnallisuuden lisäämiseen.

Revontuli-opisto

Revontuli-Opisto järjestää sekä lapsille että aikuisille suunnattua monipuolista kurssi- ja harrastetoimintaa. Opetushallituksen myöntämän avustuksen turvin maahanmuuttajat ovat useana vuonna saaneet alennusta kurssimaksuista. Revontuli-opisto järjestää eritasoisia suomen kielen kursseja maahanmuuttajille. Vaikka suomen kielen taito olisi vielä heikko, moniin ryhmiin (esim. käsityö, musiikki ja liikunta) voi siitä huolimatta osallistua. Revontuli-Opiston strategiaan kuuluu myös kaksisuuntainen kotoutumisen edistäminen, jossa hyödynnetään maahanmuuttajien erityistietoja ja –taitoja opiston kurssitarjonnassa (esim. ruoka- ja käsityökurssit, teemapäivät).

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluihin Kittilässä kuuluu hyvinvointikoordinaattori, perhekeskus ja nuorten työpaja. Hyvinvointikoordinaattori toimii kotoutumistyön yhteyshenkilönä ja yhdessä kunnan eri sektoreiden, toimijoiden ja yhdistysten kanssa työskentelee kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämiseksi. Perhekeskuksen ideana on olla perheiden turvaverkko, josta niin paikalliset kuin vasta kuntaan muuttaneet perheet löytävät arkeen tukea, neuvoa ja apua. Perhekeskus tarjoaa hyvinvointia ja terveyttä sekä kasvua ja kehitystä edistäviä sekä varhaisen tuen, hoidon ja kuntoutuksen palveluita lapsille, nuorille ja perheille. Nuorten työpajatoiminta on alle 29-vuotiaille suunnattua, nuorisolain alaista toimintaa, jossa tuetaan nuorten osallisuutta ja hyvinvointia sekä valmennetaan kohti koulutusta ja työtä. Toiminta on nuorille vapaaehtoista. Toiminnassa tuetaan nuoren toimijuutta elämän eri osa-alueilla sekä tuetaan koulutukseen ja työelämään hakeutumista. Työpajalla on mahdollista kartuttaa työkokemusta, suorittaa opintoja, parantaa työelämävalmiuksia tai vaikkapa kokeilla eri työtehtäviä.

Sosiaali- ja terveysterveystyö

Sosiaali- ja terveysterveystyö siirtyivät vuoden 2023 alusta alkaen Kittilän kunnalta Lapin hyvinvointialueen järjestämisvastuulle. Kittilän kunta tekee tiivistä ja hyvää yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen kanssa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kuntalaiset, taustasta riippumatta, ohjataan tarvittaessa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin yhteistyökäytäntöjen mukaisesti. Laki kotouttamisen edistämisestä määrittää niin kunnan kuin hyvinvointialueen roolit kotouttamislain piiriin kuuluvien asiakkaiden palveluiden järjestämisessä. Yhteisenä tavoitteena on edistää kuntaan saapuneen kotoutumista.

Asuminen Kittilässä

Kittilän Vuokralatot Oy on Kittilän kunnan omistama yhtiö, joka hoitaa Kittilän kunnan alueella asuinhuoneistojen sekä teollisuus- ja muiden kohteiden vuokrausta. Muita vuokralayhtiötä ovat TA-yhtymä sekä Koti Pohjoinen Oy. Lisäksi Kittilän kunnan alueella toimii useita yksityisiä vuokranantajia, joiden kautta asunnon voi saada niin lyhyt- kuin pitkäkestoiseen tarpeeseen.

Työ, yrittäminen ja elinkeinot

Kideve Elinkeinopalvelut on Kittilän kunnan elinkeinotoimen yksikkö. Kideve kehittää aluetta ja sen elinkeinoelämää toteuttamalla EU-rahoitteisia kehityshankkeita yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Kideve tarjoaa myös Kittilän alueen yrityksille tietoa yrittäjyydestä ja yrityspalveluista sekä opastaa yrittäjiä ja yrittäjiksi aikovia eteenpäin. Kideven tilaisuudet ja yritysneuvonta ovat avoimia kaikille, myös maahanmuuttajille.

Lapin TE-toimisto, 1.1.2025 alkaen **Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue** toteuttaa Kittilässä työllisyyttä edistävää viranomaistoimintaa. Työllisyysalue on viiden kunnan (Enontekiö, Kittilä, Kolari, Muonio, Pello) yhteistoiminta-alue, jolle valtioneuvosto on myöntänyt luvan työ- ja elinkeinopalvelujen järjestämiselle siten kuin lait työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) ja työllistymisen monialaisesta edistämisestä (381/2023) säätävät.

Kittilän seurakunta

Seurakunta haluaa tukea maahanmuuttajia löytämään kokemuksen, että he ovat tervetulleita Kittilään ja että he ovat tasavertaisia täällä asuvien kanssa. Lisäksi tavoitteena on tukea ymmärtämään suomalaista kulttuuria, jossa kirkon elämä ja läsnäolo (luterilaisuus) on yksi vahva juuri. Seurakunnan tilat ovat sopimuksen mukaan maahanmuuttajien käytettävissä – näitä ovat mm: seurakunnan pihassa oleva kota ja muut tilat, kirkot (vuokraa ei peritä tapahtumista, jotka järjestetään yhteistyössä seurakunnan kanssa). Kaikki seurakunnan palvelut ja toiminta ovat avoimia maahanmuuttajille. Näitä ovat mm. lapsityö, nuorisotyö, diakoniatyö, keskustelut seurakunnan työntekijöiden, mm. pappien kanssa, sekä musiikkityö. Lisäksi seurakunta voi tutustuttaa maahanmuuttajia mm. seuraaviin asioihin: kulttuurielämä, kirkkovoosi ja sen juhlapyhät, kirkolliset toimitukset, kielitaidon vahvistaminen esim. Raamatun kertomusten keinoin, retket yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Seurakunta haluaa tehdä työtä sen eteen, että asenneilmasto Kittilässä on maahanmuuttajille lämmin ja vastaanottava.

Maistraatti

Maistraatit ovat osa valtion paikallishallintoa. Maistraatit vastaavat alueensa väestötietojärjestelmästä, holhousasioista, kauppa ja -yhdistysrekisteristä, vesikulkuneuvorekisteristä sekä valtakunnallisesta kuluttajaneuvonnasta. Maistraattien muita tehtäviä ovat mm. avioliiton esteiden tutkinta, nimenmuutosasiat ja perukirjojen osaksluetteloiden vahvistaminen. Maistraatin henkikirjoittaja suorittaa siviilivihkimiset ja hän toimii myös julkisena notaarina ja kaupanvahvistajana.

Kolmas sektori

Kittilässä toimii useita eri järjestöjä ja yhteisöjä, joiden toiminta tukee maahanmuuttajan kotoutumista. Lisäksi kolmannen sektorin toiminta omalta osaltaan täydentää niitä kotouttamiseen liittyviä palveluita, joita viranomaiset tuottavat. Kolmannella sektorilla tuotetaan palveluita suoraan kotoutumisen tukemiseksi, sekä lisäksi kaikille avointa toimintaa. Nämä toimintamuodot edistävät epäsuorasti kaksisuuntaista kotoutumista ja eri kulttuurien kohtaamista. Osallistuminen kolmannen sektorin tuottamaan harrastus- ja seuratoimintaan on hyvä tapa tutustua suomalaiseen yhteiskuntaan ja paikallisiin ihmisiin sekä kehittää esimerkiksi suomen kielen taitoa.

KOTOUTUMISOHJELMAN SEURANTA JA PÄIVITYS

Kotoutumistyön kokonaiskoordinointi on tärkeää monitoimijaisen yhteistyön ylläpitämiseksi. Kokonaiskoordinaatiota tarvitaan koko ohjelmakauden ajan, jotta ohjelman tavoitteiden toteuttamisen koordinointi ja kotoutumisen tuen laaja-alainen kehittäminen jatkuu. Koordinaatio on toistaiseksi sijoitettu Kittilän kuntaorganisaatiossa hyvinvointikoordinaattorin ja työllisyysasiantuntijan yhteiseksi tehtäväksi. Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen alkaessa vuonna 2025 koordinaation sijoittelua voidaan tarkastella uudelleen.

Maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi tarvitaan useiden tahojen toimenpiteitä ja erityisesti poikkihallinnollista yhteistyötä. Kotoutumishjelma on tarkoitettu työvälineeksi maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvissä asioissa niin viranomaisille kuin esimerkiksi kolmannen sektorin toimijoille. Pyrkimys on, että toimijat myös käyttäessään tätä työvälineenä arvioivat ja huolehtivat tietojen ajan tasalla pysymisestä. Maahanmuuttajien kotoutumiseen keskeisesti vaikuttavista muutoksista ja toimenpiteistä pitää tiedottaa mahdollisimman laajasti kaikille maahanmuuttajien kotoutumisen edistämistä tukeville organisaatioille ja toimijoille. Lisäksi on erityisen tärkeää ottaa maahanmuuttajia mukaan kaikkeen heitä koskevan toiminnan ja toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Kotoutumishjelma päivitetään ja sen tietojen ajantasaisuus tarkistetaan ja arvioidaan kotoutumislain mukaan neljän vuoden välein. Kotouttamishjelma on laadittu yhteiskunnallisten rakenneuudistusten nivelvaiheessa ja päivittämisajankohtaa harkitaan tarvelähtöisesti TE24-uudistus ja KOTO24-uudistus huomioiden.

Kittilän kunta

www.kittila.fi [kittilankunta](https://www.facebook.com/kittilankunta) [@Kittilankunta](https://twitter.com/Kittilankunta)